

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

**ACT DE CONSTATARE
nr. 276/20**

mun. Chișinău

03.09.2021

Inspector de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Victor Rența, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dlui **Valeriu Lopaci**, născut la [REDACTED], IDNP [REDACTED], domiciliat în [REDACTED], primar al satului Parcani raionul Șoldănești, în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A CONSTATAT:

La 17 iunie 2021 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea nr. 5109 cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Valeriu Lopaci, primar al satului Parcani raionul Șoldănești.

La 25 iunie 2021, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, sesizarea a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor.

Potrivit sesizării, dl Valeriu Lopaci, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin nedeclararea și nesoluționarea conflictului de interese apărut în perioada exercitării mandatului de primar în localitatea Parcani raionul Șoldănești, și a emiterii actelor administrative și încheierii actelor juridice ce vizează soția [REDACTED].

La 28 iunie 2021, conform procesului-verbal de inițiere a controlului nr.514/20, în temeiul prevederilor art. 31 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în privința dl Valeriu Lopaci (în continuare – subiectul controlului), a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Prin scrisoarea nr. 04-20/3356 din 29 iunie 2021, subiectul controlului a fost informată despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și

despre drepturile prevăzute la art. 33 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

Urmare accesării portalului hotărârilor instanțelor judecătorești și conform hotărârei Judecătoriei Șoldănești din 15 iunie 2011 (dosar nr.3 k-41/2011) a fost validat mandatul de primar al subiectului controlului în circumscripția electorală nr.14 din s. Parcani rl. Șoldănești.

Conform răspunsului Comisiei Electorale Centrale, înregistrat în cadrul Autorității la 06 iulie 2021 cu nr. 5704, s-a constatat că subiectul controlului deține mandatul de primar al satului Parcani, raionul Șoldănești începînd cu 25 iunie 2015 mandat validat prin hotărârea Judecătoriei Șoldănești (dosar nr. 3-38/2015) și pînă în prezent fiind ales la alegerile locale generale din 20 octombrie 2019, iar mandatul i-a fost validat prin hotărârea Judecătoriei Orhei (sediul Șoldănești) din 01 noiembrie 2019 (dosar nr. 3-14/2019).

Urmare solicitărilor de informații și documente necesare desfășurării controlului de la primăria satului Parcani raionul Șoldănești prin scrisorile nr.04-20/3358 din 29.06.2021 și potrivit răspunsului și materialelor anexate ale primăriei satului Parcani raionul Șoldănești, recepționate și înregistrate în cadrul Autorității Naționale de Integritate cu nr. 6415 din 22.07.2021, s-a constatat că subiectul controlului, exercitînd mandatul de primar al satului Parcani raionul Șoldănești a emis acte administrative și a încheiat acte juridice, după cum urmează:

- Contract individual de muncă Nr.51 din 29 noiembrie 2013.
- Dispoziția Nr.37-P din 29 noiembrie 2013, cu privire la angajarea la serviciu prin cumul a dnei [REDACTED].
- Acord suplimentar la contractul individual de muncă” din 21.01.2014.
- Dispoziția Nr.1-P din 21 ianuarie 2014, cu privire la modificarea contractului individual de muncă a dnei [REDACTED].
- Dispoziția Nr.18-P din 07 iulie 2014, cu privire la acordarea concediului dnei [REDACTED].
- Dispoziția Nr.20-P din 15 iulie 2015, cu privire la acordarea concediului dnei [REDACTED].
- Contract individual de muncă Nr.53 din 21 iulie 2015.
- Acord suplimentar Nr.2 din 13 noiembrie 2019 la contractul individual de muncă Nr. 53 din 21 iulie 2015.
- Dispoziția Nr.29-P din 21 iunie 2016, cu privire la acordarea concediului dnei [REDACTED].
- Acord suplimentar la contractul individual de muncă din 21.07. 2016.
- Dispoziția Nr.29-P din 07 august 2017, cu privire la acordarea concediului anual dnei [REDACTED].
- Dispoziția Nr.7-P din 30 martie 2018, cu privire la acordarea concediului anual dnei [REDACTED].
- Dispoziția Nr. 21-P din 01 octombrie 2018, cu privire la acordarea concediului anual dnei [REDACTED].

██████████.

- Dipoziția Nr.24-P din 21 februarie 2019, cu privire la atribuirea treptei, clasei și coeficientului de salarizare.

- Fișa postului pentru funcția de bibliotecar principal din 2019 titularul funcției ██████████.

- Decizie Nr.5-2 din 16 mai 2019, cu privire la atribuirea treptei, clasei și coeficientului de salarizare.

- Dispoziția Nr.36-P din 05 august 2019, cu privire la acordarea concediului anual dnei ██████████.

- Dispoziția Nr.52-P din 18 noiembrie 2019, cu privire la acordarea a părții a doua a concediului de odihnă anual plătit.

- Dispoziția Nr.30-P din 20 august 2020, cu privire la acordarea concediului de odihnă anual plătit.

În urma solicitării de informații de la Agenția Servicii Publice nr. 04-20/3359 din 29.06.2021 cu privire la stabilirea relațiilor de rudenie dintre Valeriu Lopaci (născut la data de ██████████, IDNP ██████████) și ██████████ (IDNP ██████████). Potrivit răspunsului parvenită de la Agenția Servicii Publice nr. de intrare în cadrul Autorității 5800 din 08.07.2021, s-au stabilit următoarele: conform conținutului actelor de stare civilă, ██████████ față de cet. Valeriu Lopaci este soție.

În cele din urmă inspectorul de integritate remarcă, că subiectul controlului, în perioada de pînă la intrarea în vigoare a Legii nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și intereselor personale, a semnat în privința persoanelor apropiate acte administrative, acte juridice și a luat unele decizii care vizau persoane ce îi sînt apropiate.

În acest sens au fost a încheiate/semnate următoarele acte juridice:

- Contract individual de muncă Nr.51 din 29 noiembrie 2013;

- Dispoziția Nr.37-P din 29 noiembrie 2013, cu privire la angajarea la serviciu prin cumul a dnei ██████████;

- Acord suplimentar la contractul individual de muncă” din 21.01.2014;

- Dispoziția Nr.1-P din 21 ianuarie 2014, cu privire la modificarea contractului individual de muncă a dnei ██████████;

- Dispoziția Nr.18-P din 07 iulie 2014, cu privire la acordarea concediului dnei ██████████;

- Dispoziția Nr.20-P din 15 iulie 2015, cu privire la acordarea concediului dnei ██████████;

- Contract individual de muncă Nr.53 din 21 iulie 2015;

- Acord suplimentar Nr.2 din 13 noiembrie 2019 la contractul individual de muncă Nr. 53 din 21 iulie 2015;

- Dispoziția Nr.29-P din 21 iunie 2016, cu privire la acordarea concediului dnei ██████████.

- Acord suplimentar la contractul individual de muncă din 21.07. 2016.

De menționat că în perioada de referință, subiectul controlului, aflînduse în exercițiul mandatului de primar al s. Prncani, rl Șoldănești, *deținea calitatea de subiect al declarării*, în conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 16/2008 cu privire la conflictul de interese (în vigoare pînă la 01.08.2016) – în continuare Legea nr. 16/2008.

În cele din urmă, dat fiind faptul că încheierea/semnarea actelor sus menționate a avut loc în perioada de acțiune a Legii nr. 16/2008, inspectorul de integritate consideră că situația respectivă urmează a fi analizată prin prisma prevederilor legale a acestei legi.

Conform art. 5 alin. (1) al Legii nr. 16/2008, subiectul controlului, *în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu avea obligația de a lua decizii conducînd-se de legislația corespunzătoare și de politica statului în domeniul respectiv, ținînd cont de interesul public și renunțînd la interesele personale.*

Potrivit art. 5 alin. (2) al aceleiași legi, subiectul controlului avea obligația de a *renunța la interesele personale, ce pot compromite deciziile oficiale, luate cu participarea lor, sau să se abțină de la participarea la luarea sau executarea unor astfel de decizii, dacă acestea pot fi compromise de interesele lor personale.*

La fel, potrivit art. 9 alin. (1) și art. 11 ale Legii nr. 16/2008, subiectul controlului *urma să informeze imediat, dar nu mai tîrziu de 3 zile de la data constatării, în scris, șeful ierarhic sau organul ierarhic superior despre interesul său ori al persoanelor apropiate, legat de decizia pe care trebuie să o ia personal sau la luarea căreia trebuie să participe, ori de acțiunea pe care trebuie să o întreprindă în îndeplinirea atribuțiilor sale de serviciu, fiind responsabil pentru identificarea intereselor sale personale, care ar putea intra sau sînt în conflict cu îndatoririle sale oficiale, precum și pentru soluționarea pozitivă a conflictului de interese.*

Potrivit anexei din Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, *primarul este o persoană cu funcție de demnitate publică*, fiindu-i aplicabile atît prevederile Legii nr. 768/2000 privind statutul alesului local, cît și ale Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală.

După intrarea în vigoare a Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, prin care a fost abrogată Legea 16/2008, subiectul controlului, deținînd o funcție de demnitate publică prevăzută în anexa la Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică (*primar al s. Parcani, rl Șoldănești*), *deține calitatea de subiect al declarării averii și intereselor personale* potrivit art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

Potrivit art. 2 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, *conflict de interese reprezintă situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;*

interes personal este orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

persoană apropiată este soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sânge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră);

Conform art. 12, alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sânt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

În conformitate cu art. 12 alin. (7) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, subiectul controlului deținând mandatul de primar al satului Parcani raionul Șoldănești, era obligat să informeze Autoritatea Națională de Integritate imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin. (5).

Potrivit răspunsului persoanei responsabile de evidența Registrului declarațiilor privind conflictele de interese, precum și de soluționarea conflictelor de interese reale declarate de către subiecții vizați în art.12 alin.(7) Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, din cadrul Autoritatea Națională de Integritate, confirmă lipsa înscrisurilor în Registru în privința subiectul controlului.

În conformitate cu art. 12 alin. (10) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).

Potrivit art. 14 alin. (2) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, soluționarea unui conflict de interese real se face prin examinarea situației de conflict și prin determinarea și aplicarea opțiunii pentru soluționarea conflictului. Conflictul de interese real se soluționează de către subiectul declarării, conducătorul organizației publice, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz.

Conform art. 14 alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, *până la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării, în persoana subiectului controlului, îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii.*

Potrivit art. 23, alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, *fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese constituie temei pentru răspunderea contravențională sau penală și pentru revocarea, destituirea sau, după caz, încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.*

La 23 iulie 2021, în conformitate cu art. 37 alin. 3 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, prin scrisoarea nr. 04-20/3993, subiectul controlului a fost invitată la sediul Autorității Naționale de Integritate, să prezinte punctul de vedere asupra eventualei încălcări a regimului juridic privind conflictele de interese. Prin urmare, dl Valeriu Lopaci nu sa prezentat la sediul Autoritatea Națională de Integritate și nici nu a prezentat sub o altă formă admisă de Legialația Repulicii Moldova punctul de vedere.

Potrivit art. 23, alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, *fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese, constituie temei pentru răspunderea contravențională sau penală și pentru revocarea, destituirea sau, după caz, încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.*

Conform art. 23 alin. (6) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, *subiectul declarării eliberat sau destituit din funcție potrivit prevederilor alin.(3)–(5) este decăzut din dreptul de a mai exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării sau destituirii din funcția publică ori de demnitate publică respectivă sau din data încetării de drept a mandatului său.*

Potrivit art. 23 alin. (8) al Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, Autoritatea Națională de Integritate ține Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

În conformitate cu art. 22 alin. (1) lit. (b) din Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, *exercitarea mandatului încetează în caz de stabilire, prin actul de constatare rămas definitiv, a încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic,*

luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese.

Totodată, inspectorul de integritate menționează că potrivit prevederilor art. 5, alin. (4), lit. a¹) din Legea nr. 768/200 cu privire la statutul alesului local și art. 28, alin. (2), lit. d¹) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, mandatul de primar încetează înainte de termen în caz de stabilire, prin actul de constatare rămas definitiv, a emiterii/adoptării de către acesta a unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese.

În urma examinării materialelor acumulate în dosarul de control, inspectorul de integritate concluzionează că subiectul controlului deținând mandatul de primar al satului Parcani raionul Șoldănești, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin:

- neinformarea în conformitate cu art. art. 12, alin. (7) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, în termen de 3 zile de la data constatării, în scris, Autoritatea Națională de Integritate, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în moduli stabilit la alin. (5).

- nesoluționarea în conformitate cu art. 14, alin. (3) și (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, a conflictului de interese real, prin emiterea actelor administrative și încheierea directă a actelor juridice, care vizează persoane ce îi sunt apropiate, după cum urmează:

- Dispoziția Nr.29-P din 07 august 2017, cu privire la acordarea concediului anual dnei [REDACTED];

- Dispoziția Nr.7-P din 30 martie 2018, cu privire la acordarea concediului anual dnei [REDACTED];

- Dispoziția Nr. 21-P din 01 octombrie 2018, cu privire la acordarea concediului anual dnei [REDACTED];

- Dispoziția Nr.24-P din 21 februarie 2019, cu privire la atribuirea treptei, clasei și coeficientului de salarizare;

- Fișa postului pentru funcția de bibliotecar principal din 2019 titularul funcției [REDACTED];

- Decizie Nr.5-2 din 16 mai 2019, cu privire la atribuirea treptei, clasei și coeficientului de salarizare;

- Dispoziția Nr.36-P din 05 august 2019, cu privire la acordarea concediului anual dnei [REDACTED];

- Dispoziția Nr.52-P din 18 noiembrie 2019, cu privire la acordarea a părții a doua a concediului de odihnă anual plătit;

- Dispoziția Nr.30-P din 20 august 2020, cu privire la acordarea concediului de odihnă anual plătit.

Având în vedere cele constatate, în conformitate cu prevederile art. 19, 35-38 și 39 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, art. 23 alin. (4), (7) - (8) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, art. 22, alin. (1), lit. (b) din Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, art. 5, alin. (4), lit. a¹) din Legea 768/2000 privind statutul alesului local și art.28, alin. (2), lit. d¹) din Legea 436/2006 privind administrația publică locală, inspectorul de integritate,-

DECIDE:

1. Se constată că dl Valeriu Lopaci, exercitând funcția de primar al satului Parcani raionul Șoldănești, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin nesoluționarea și neinformarea în termen de 3 zile de la data constatării, în scris, Autoritatea Națională de Integritate, despre situațiile de conflict de interese real în care s-a aflat și respectiv prin încheierea directă a actelor administrative și încheierea actelor juridice, care vizează persoana apropiată (soția ██████████).
2. Se sesizează Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat, în termen de 5 zile din momentul în care actul de constatare va rămâne definitiv, în vederea inițierii procedurii de revocare a mandatului de primar al satului Parcani raionul Șoldănești a dlui Valeriu Lopaci.
3. Se decede, dl Valeriu Lopaci, din dreptul de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, inclusiv și mandatul de primar, pe o perioadă de 3 (trei) ani de la data eliberării sau destituirii din funcție sau din data rămânerii definitivă a actului de constatare ori din data rămânerii definitivă și irevocabilă a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.
4. Se înscrie dl Valeriu Lopaci în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, de la data eliberării sau destituirii din funcție sau din data rămânerii definitivă a actului de constatare ori din data rămânerii definitivă și irevocabilă a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.
5. Se aduce la cunoștința dlui Valeriu Lopaci, actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 15 zile de la primirea acestuia, în instanța de contencios administrativ la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev, 3).

**Inspector de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Victor RENȚA